

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 14Csp/50/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623202969
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matej Okály
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2024:7623202969.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Matej Okály, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX D., právne zastúpeného JUDr. Danielom Tarbajom, advokátom so sídlom Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov, IČO: 53 450 345 proti žalovanému: Československá obchodná banka, a.s., Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 854 140, v konaní o žalobe o primerané finančné zadostučinenie, takto

rozhodol:

- Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 200,- € v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- Súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietal.
- Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 28.5.2023 sa žalobca domáhal zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 3.650,- € a náhrady trov konania v plnom rozsahu.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 11C/86/2016 bol úspešný ako žalovaný v postavení spotrebiteľa. V pôvodnom konaní si uplatňoval nárok na zaplataenie sumy 36.592,16 € s príslušenstvom zo Zmluvy o poskytnutí úveru č. 089092. Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom č.k. 11C/86/2016-210 zo dňa 27.5.2021 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Co/94/2021-298 zo dňa 28.6.2022 žalobu v celom rozsahu zamietol.

Ako spotrebiteľ si žalobca uplatňuje primerané finančné zadostučinenie za porušenie jeho spotrebiteľských práv. Rozsudkom vydaným v základnom konaní je preukázané, že žalovaný porušil jeho právo tým, že požadoval od neho nárok na základe neplatného právneho úkonu. Uviedol, že pri nároku na primerané finančné zadostučinenie v zmysle zákona postačuje samotná hrozba ujmy. V danom prípade nešlo len o hrozbu možnú v budúcnosti, ale išlo už o priame naplnenie hrozby tým, že žalovaný si uplatňoval pohľadávku na súde. Sumu 3.650,- € považuje za primeranú výšku finančného zadostučinenia, pričom táto predstavuje cca 10 % zo sumy istiny uplatnenej žalobou, pretože výška finančnej čiastky, ktorá je predmetom základného konania je jediným objektívnym kritériom rozhodujúcim pre určenie výšky primeraného zadostučinenia, teda suma, o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil alebo sa chcel obohatiť. Preto žalobca, ako spotrebiteľ, ktorý si úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde, sa domáha zaplataenia sumy 3.650,- €, ktorá predstavuje 10 % zo sumy, ktorú od neho žalovaný požadoval a o túto sumu mal byť neoprávnene ukrátený.

|

3. Ako prostriedky procesného útoku použil žalobca skutkové tvrdenia a listinné dôkazy, a to rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 11C/86/2016-210 zo dňa 27.5.2021, rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Co/94/2021-298 zo dňa 28.6.2022.

4. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe, ktoré bolo súdu doručené dňa 5.10.2023 uviedol, že neuznáva nárok žalobcu v celom rozsahu. Podľa jeho názoru absentuje rozhodnutie, v ktorom by súd na základe aktivity žalobcu judikoval proti žalovanému a v prospech žalobcu nejaký konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa. Uviedol, že v konaní, na ktoré poukazuje žalobca, v čase vyhlásenia rozsudku prvostupňovým súdom už žalovaný nevystupoval v postavení žalobcu - veriteľa. Novému veriteľovi nebol priznaný žalovaný nárok na základe prijatia záveru, že pohľadávka nebola postúpená. Okrem toho, že uvedené je v priamom rozpore so skutkovým a právnym stavom, je potrebné taktiež poukázať na skutočnosť, že žalobca postúpenie plne akceptoval a na základe tejto skutočnosti v konaní vedenom Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp. zn. 2C/138/2015 (Krajský súd v Košiciach - 3Co/114/2019) navrhoval zmenu na strane žalovaného, ktorej bolo vyhovené. Zároveň upozornil na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 57/2020 zo dňa 29.9.2021. Záverom uviedol, že údajné porušenie povinnosti v § 92 ods. 8 Zákona o bankách nie je porušením v zmysle § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že žaloba je nedôvodná v celom rozsahu, preto ju navrhol zamietnuť a žalobcu zaviazat' k náhrade trov konania.

5. Žalobca, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, v replike zo dňa 13.12.2023 uviedol, že nesúhlasí s tvrdeniami žalovaného, pričom jeho jednotlivé argumenty iba preukazujú opodstatnenosť žaloby. Žalovaný si zrejme neuvedomuje, že súdnou mocou bolo právoplatne rozhodnuté a judikované porušenie spotrebiteľských noriem z jeho strany, pričom je to evidentne preukázané rozsudkom vydaným v základnom konaní. Skutočnosť, že žalovaný spotrebiteľskú zmluvu koncipoval a pohľadávku postúpil na neoprávnený subjekt (inkasnú spoločnosť) nie je sporná. Skutočnosť, že žalovaný nie je uvedený v rozsudku ako strana konania, nezbavuje ho zodpovednosti za porušenie svojich zákonných povinností. Tvrdenia žalovaného považuje za alibistické s cieľom vyhnúť sa akýmkoľvek spôsobom zodpovednosti za porušenie spotrebiteľských práv a povinností. Porušením primárnej povinnosti zo strany žalovaného došlo k vzniku sekundárneho zákonného následku v podobe zamietnutia žaloby. Následné uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia na súde je len následkom vyplývajúcim z bezdôvodného ohrozenia práva spotrebiteľa spôsobilého privodiť mu ujmu. Preto je nepochybné, že žalovaný je pasívne legitimovanou stranou tohto sporu. Opätovne poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR č.k. 7Cdo/80/2020 zo dňa 24.8.2022, z ktorého vyplýva, že porušením voči ktorému je možné úspešne sa domáhať primeraného finančného zadosťučinenia je pôvodný dodávateľ (postupca úverovej pohľadávky). Žalobca tiež nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že porušenie povinnosti v § 92 ods. 8 Zákona o bankách nie je porušením v zmysle § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom opätovne poukázal na citovaný rozsudok Najvyššieho súdu SR.

Čo sa týka výšky uplatneného primeraného finančného zadosťučinenia uviedol, že vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami, považuje uplatnenú sumu za adekvátnu. Primeranosť sumy 3.650,- € je vzhľadom na postoj žalovaného a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem evidentne daná. Žalovaný nechce niesť akúkoľvek zodpovednosť za porušenie svojich zákonných povinností. Vzhľadom na odmietavý postoj žalovaného voči svojim pochybeniam je uplatnená suma nielenže primeraná, ale zjavne aj nízka. Suma 3.650,- € predstavuje 0,00008 z výšky zisku žalovaného za rok 2022 (údaj z portálu E.). Symbolická suma primeraného finančného zadosťučinenia predsa dodávateľa neodradí od neustáleho porušovania spotrebiteľských práv a noriem. Jediným kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je výška škodlivého následku, ktorou dodávateľ spotrebiteľovi spôsobil, alebo mienil spôsobiť, porušením spotrebiteľského práva. Tiež poukázal na trend v rozhodovacej praxi, a to rozhodnutia súdov, ktorými boli priznané primerané finančné zadosťučinenia vo uplatnenej výške.

6. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie na deň 23.5.2024. Na pojednávanie sa nedostavil žalobca, preto súd v zmysle § 180 CSP pojednával a rozhodol v neprítomnosti žalobcu.

7. Žalobca, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, na pojednávaní zotrval v plnom rozsahu na podanej žalobe a poukázal na podané písomné vyjadrenia. Doplnil, že základ nároku považujú za daný, a to úspešným výsledkom v tzv. základnom konaní. V žalobe a replike poukázal na jednotlivé okolnosti

a kritéria, pre ktoré považuje žalobný nárok aj čo do jeho výšky za dôvodný. Výšku považujú za primeranú s ohľadom na sumu uplatnenú žalobou, ktorá bola zamietnutá.

8. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú. Uviedol, že žalobcovi nevznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie, nakoľko základ tohto sporu tvorí právna otázka, či došlo k postúpeniu pohľadávky na nového veriteľa a či toto mohlo spôsobiť nejaké ohrozenie alebo zásah do práva na strane žalobcu. Platné postúpenie pohľadávky nebolo sporné medzi zmluvnými stranami a keďže žalobca sám navrhol zmenu strany sporu v pasívnom spore, tak táto skutočnosť by nemala byť sporná vôbec. V aktívnom spore o zaplatení pohľadávky súd nepostupoval v súlade so zákonným právom, keďže už pri posúdení návrhu na pripustenie zmeny strany sporu má byť vyriešená otázka, či takéto postúpenie je platné. Súd v aktívnom spore mal aj pri konečnom rozhodnutí akceptovať právny záver súdov v pasívnom spore, kde už bolo právoplatne rozhodnuté a postúpenie pohľadávky bolo posúdené ako platné. Je neakceptovateľné, aby žalobca benefitoval v tomto konaní z právneho záveru, ktorý je v rozpore so skutkovým stavom, s právnou úpravou a proti ktorému vlastne sám argumentoval v inom konaní. V záverečnej reči uviedol, že trvá na tom, že žaloba je nedôvodná a nárok žalobcovi nevznikol. Ak by súd napriek argumentácii a skutkovým okolnostiam žalovaného dospel k záveru, že postačuje zamietnutie žaloby v aktívnom spore pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie, tak žiada, aby vzhľadom na tieto okolnosti priznal súd primerané zadosťučinenie len v symbolickej miere v jednotkách eur.

9. Následne súd v zmysle § 181 ods. 2 CSP určil, ktoré skutkové tvrdenia medzi stranami sú sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje súd za nesporné, ktoré dôkazy a vykoná a ktoré dôkazy nevykoná a konštatoval predbežné právne posúdenie veci. Uviedol, že nespornou skutočnosťou v tomto konaní je, že žalobca sa domáha primeraného finančného zadosťučinenia vo výške rovnajúcej sa 10 % z hodnoty, ktorej sa domáhal žalovaný v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 11C/86/2016. Tiež je nesporné, že žalobný návrh bol rozhodnutím súdu v uvedenom konaní rozsudkom č. k. 11C/86/2016-210 zo dňa 27.5.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Co/94/2021-298 zo dňa 28.6.2022 zamietnutý a rozhodnutia nadobudli právoplatnosť dňa 8.8.2022. S poukazom na odôvodnenie citovaných rozhodnutí dôvodom zamietnutia žaloby bolo nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore, kde je nesporné, že žalobu podával ako žalobca ČSOB, a.s., t.j. subjekt vo vzťahu ku ktorému sa v tomto konaní svojho práva náhrady primeraného zadosťučinenia domáha žalobca a na strane žalovaného vystupoval v tom čase A. B., teda zhodná osoba ako je v tomto konaní uvedený žalobca. Vo vzťahu k nároku žalobcu súd má za to, že vzhľadom na existenciu právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým je súd viazaný, je daný základ nároku súdu bez ohľadu na skutočnosti, ktoré sú prezentované žalovaným. Okolnosť, že v čase vyhlásovania rozhodnutia súdu, či súdu (prvostupňového alebo odvolacieho) už nebol na strane žalobcu, súd pre toto konanie považuje za právne irelevantné a vo vzťahu k primeranému finančnému zadosťučineniu a ochrane spotrebiteľa postačuje porušenie osobitného predpisu, aby nárok vznikol, čo podľa názoru súdu je dané a je na úvahe súdu, aby rozhodol o tom, v akej výške primerané finančné zadosťučinenie by malo žalobcovi patriť.

10. Súd oboznámil sporové strany s obsahom spisu, predloženými listinnými dôkazmi, poskytol sporovým stranám priestor na zaujatie stanoviska a skonštatoval, že žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania neboli navrhnuté. V zmysle § 182 CSP súd vyzval strany sporu, aby zhrnuli svoje návrhy, vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci.

11. V záverečnom prednese právny zástupca žalobcu uviedol, že sa stotožňuje s predbežným právnym posúdením zo strany súdu a navrhuje žalobe v plnom rozsahu vyhovieť.

12. Žalovaný v záverečnom prednese uviedol, že trvá na tom, že žaloba je nedôvodná a nárok žalobcovi nevznikol. Ak by súd napriek argumentácii a skutkovým okolnostiam žalovaného dospel k záveru, že postačuje zamietnutie žaloby v aktívnom spore pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie, tak žiada, aby vzhľadom na tieto okolnosti priznal súd primerané zadosťučinenie len v symbolickej miere v jednotkách eur.

13. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi - rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 11C/86/2016-210 zo dňa 27.5.2021, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Co/94/2021-298 zo dňa 28.6.2022 ako i s obsahom celého spisu a zistil nasledovný, pre rozhodnutie súdu podstatný skutkový stav:

14. Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom č. k. 11C/86/2016-210 zo dňa 27.5.2021 žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov konania proti žalobcovi s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Proti rozsudku podal žalobca odvolanie a Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 6Co/94/2021-298 zo dňa 28.6.2022 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Rozhodnutia nadobudli právoplatnosť dňa 8.8.2022. Ako vyplýva z uvedených rozhodnutí, predmetom sporu bol nárok žalobcu na zaplatenie sumy 48.578,06 € spolu so zmluvným úrokom zo sumy 36.592,16 € vo výške 6,10 % ročne od 16.10.2015 do zaplatenia, zákonným úrokom z omeškania zo sumy 36.592,16 € vo výške 8,25 % ročne od 16.10.2015 do zaplatenia, zákonným úrokom z omeškania zo sumy 5.201,55 € vo výške 8,25 % ročne od 16.10.2015 do zaplatenia, vrátane náhrady trov konania, a to na základe Zmluvy o poskytnutí úveru č. 089082 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 8.10.2008, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý hypotekárny úver vo výške úverového limitu 40.994,49 €. Na zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o úvere bola dňa 8.10.2008 uzavretá zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg. č. 089082/Zal/1. Odvolací súd sa vo svojom potvrdzujúcom rozhodnutí stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca v spore nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky právneho predchodcu žalobcu voči žalovanému zo zmluvy o úvere, dôsledkom čoho súd dospel prvej inštancie dospel k správne mu záveru o nedostatku vecnej legitímácie na strane žalobcu.

15. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len ako „ZoOS“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

16. Z citovaného ustanovenia ZoOS vyplýva, že spotrebiteľ, ktorý sa úspešne domáha na súde porušenia svojich práv, resp. porušenia povinností veriteľa pri úverových podmienkach uvedených v príslušnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za toto porušenie práva spotrebiteľa zodpovedá. V danom konkrétnom prípade sú spotrebiteľmi žalobcovia, ktorí nepochybne súčasne splnili podmienku pre uplatnenie nároku na primerané zadosťučinenie, a to úspešne si uplatnili porušenie ich práv ustanoveného Zákomom o ochrane spotrebiteľa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 2C/14/2018. Možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zmyslom primeraného finančného zadosťučinenia je jednak satisfakčná funkcia, ktorá sa vzťahuje na konkrétneho spotrebiteľa, ktorému je primerané finančné zadosťučinenie priznané v relatívnej podobe. Okrem toho má však aj preventívnu funkciu, ktorá nie je o nič menej významná a ktorej úlohou je odradiť nečestných dodávateľov od porušovania právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Napokon je tu sankčná funkcia, ktorá má viesť k tomu, aby dodávatelia boli postihnutí aj v majetkovej sfére, aby boli dostatočne odradení od nekalého konania, ktorého sa dopustili voči úspešnému spotrebiteľovi, keďže ako ukazuje súdna prax, konštatovanie absencie požadovaných zákonných náležitostí v zmluvách so spotrebiteľmi, resp. vyhlásenie zmluvných podmienok za neprijateľné, sa javí byť nedostatočným. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí ak táto ujma tu je. Napokon, je bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi aj reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. V tomto prípade však ale musí byť splnená podmienka na priznanie primeraného zadosťučinenia a tou je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a jeho preukázanie.

17. V súvislosti s vyššie uvedeným súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho sudu SR zo dna 30.1.2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017, v ktorom NS SR konštatoval, že "...Aplikujúc režim zákona č. 250/2007 Z. z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané

finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t.j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy...“.

18. Z predložených listinných dôkazov súd zistil, že osobou, ktorá porušila práva žalobcu, bol žalovaný. Súd preto nemal pochybnosti o pasívnej vecnej legitímácii žalovaného v tomto spore.

19. Predpokladom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je úspešné uplatnenie porušenia svojho práva, alebo povinností dodávateľa na súde. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalovaný porušil práva žalobcu, a teda splnenie hmotnoprávnej podmienky pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Primerané finančné zadosťučinenie má plniť viacero funkcií, napr. má plniť satisfakčnú úlohu pre poškodenú osobu, teda pre žalobcu, alebo má plniť aj preventívnu úlohu.

20. Z dikcie ustanovenia § 3 ods. 5 ZoOS však nevyplýva, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a z čoho by mal súd vychádzať pri ustálení výšky peňažného plnenia pri jeho určení. Zákonodarca ponechal v tejto oblasti súdu voľnú úvahu, nakoľko každý posudzovaný prípad má svoje individuálne prvky. Podstatou primeraného finančného zadosťučinenia je určitá satisfakcia oprávnenej osoby. Ďalšou zložkou primeraného finančného zadosťučinenia je prevencia pred pokračovaním nečestného spôsobu podnikania do budúcnosti a v neposlednom rade je to aj sankčná zložka, ktorá by mala byť adresovaná priamo do majetkovej sféry podnikateľa za účelom odradenia od pokračovania v tejto nekalej činnosti.

21. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd preukázané splnenie podmienok predpokladaných ustanovením § 3 ods. 5 poslednej vety ZoOS, podľa ktorej právo na primerané zadosťučinenie vznikne spotrebiteľovi vtedy, keď si tento porušenie práva resp. povinnosti ustanovené zákonom úspešne uplatní na súde. Na súde v rámci konania sp. zn. 11C/86/2016 bol úspešne (právoplatne) uplatnený nárok žalobcu, výsledkom čoho bolo súdneho rozhodnutie – rozsudok č. k. 11C/86/2016-210 zo dňa 27.5.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Co/94/2021-298 zo dňa 28.6.2022, ktorým súd žalobu žalobcu zamietol a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Súd v odôvodnení rozhodnutí konštatujú, že žalobca v spore nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky právneho predchodcu žalobcu voči žalovanému z predmetnej zmluvy o úvere. Žalobca tak preukázal porušenie svojho práva spotrebiteľa v súdnom konaní, čím mu vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Už samotné vyššie uvedené rozhodnutia súd považuje v danej veci za satisfakciu vo vzťahu k žalobcovi. Finančné zadosťučinenie má okrem satisfakčnej funkcie ešte aj funkciu sankčnú, lebo porušiteľovi práva, t.j. žalovanému spôsobuje i finančnú ujmu nielen ujmu morálnu a je považovaný za nástroj odstránenia ujmy nemateriálnej povahy a nie náhrady za spôsobenú materiálnu škodu. Žalobcom uplatnený nárok teda súd považoval za dôvodný, ale nie do ním uplatnenej výšky.

22. Bolo teda povinnosťou žalobcu - ako spotrebiteľa domáhajúceho sa primeraného zadosťučinenia od porušiteľa, preukázať, že si ako spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi (v danej veci zákon č.129/2010 Z.z.) Ako Najvyšší súd SR ustálil, pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia. Žalobca predloženými dôkazmi preukázal, že súd v jeho prospech už judikoval nárok z porušenia práva spočívajúci v povinnosti žalovaného, ktorého výšku označil v žalobe o primerané zadosťučinenie ako reálne vzniknutú ujmu. Žalobca tak ako spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie práva ustanoveného osobitnými predpismi (Občiansky zákonník, zákon o spotrebiteľských úveroch) a z tohto titulu má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva zodpovedá. Je nepochybné, že za porušenie spotrebiteľských práv žalobcov je zodpovedný práve žalovaný ako druhá zmluvná strana. Žalobcom uplatnený nárok na primerané finančné zadosťučinenie preto súd uznal za dôvodný.

23. Ďalšou otázkou, ktorou sa súd zaoberal, bola výška priznaného primeraného finančného zadosťučinenia, ktorú žalobca požadoval v sume 3.650,- €. Súd sa však nestotožnil s uplatnenou výškou v rozsahu 10 % zo sumy, a pri rozhodovaní prihliadal aj na to, akým spôsobom bolo konané, t.j. aj pasívne konanie či nekonanie, či úradná povinnosť súdu skúmať, ako aj následky, ktoré boli spojené s aktívnou legitímáciou vzhľadom na neplatnosť, čo nezavinil v tomto smere samotný žalobca, avšak vzhľadom na ujmu a potencionálnu hrozbu ako aj na okolnosť nezaplatenej výšky poskytnutého úveru. Súd preto dospel k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný, avšak iba čiastočne, a ustálil výšku priznaného primeraného finančného zadosťučinenia pre žalobcu sumou 200,- €, a to s prihliadnutím na skutkové okolnosti prípadu, ako aj na samotný účel finančného zadosťučinenia (odškodnenie spotrebiteľa za diskomfort spôsobený samotným uplatnením ochrany proti porušeniu práva zo strany žalovaného a zároveň odradenie dodávateľa od ďalšieho porušovania právnych predpisov na ochranu spotrebiteľov). Súd tiež zohľadnil aj skutočnosť, že žalobca bol nútený opätovne uplatniť svoj nárok na vecne a miestne príslušnom súde. Súd tiež súd zobral na zreteľ, že žalovaný je spoločnosťou, ktorá dlhodobo ponúka spotrebiteľské úvery svojim zákazníkom a preto by mal poznať právnu úpravu vzťahujúcu sa na toto odvetvie.

24. V prevyšujúcej časti uplatneného finančného zadosťučinenia, a to čo do sumy 3.450,- € súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

25. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

26. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná stane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

27. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

28. Čo sa týka trov konania, táto otázka závisela od posúdenia a úvahy súdu, a preto nebolo možné aplikovať ustanovenie § 255 ods. 1 CSP o pomere úspechu a neúspechu vo veci. Preto o nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania a na trovy zaviazal žalovaného.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z

akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).